

Vlaams
Parlement

stuk **2316** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 16 december 2013 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van de wet van 28 december 1967
betreffende de onbevaarbare waterlopen,
meer bepaald de wijziging van de classificatie
en andere diverse wijzigingen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	15
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	25
Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.....	29
Advies van de Raad van State	43
Ontwerp van decreet	53

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Aanleiding, doelstelling en uitgangspunten

Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt in hoofdzaak uitvoering gegeven aan doorbraak 63 van het witboek Interne Staatshervorming zoals goedgekeurd op 8 april 2011 (VR 2011 0804.DOC0316). Het doel van deze doorbraak is een efficiënter beheer van de onbevaarbare waterlopen te bereiken door de inschaling van deze waterlopen bij de eerste, tweede of derde categorie te herbekijken aan de hand van beheergebonden en beleidsgerichte maatstaven. Zo kan tot een passende afstemming worden gekomen tussen de vereiste deskundigheid en ervaring en de plaatselijke betrokkenheid.

In overleg met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), de Vereniging van Vlaamse Polders en Wateringen (VVPW) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) werden de verschillende mogelijkheden voor herinschaling uitgewerkt. Bij de uitwerking van doorbraak 63 werd ervoor gekozen voor de niet-geklasseerde waterlopen, de herinschaling waterlopen 2e en 3e categorie en de herinschaling van de waterlopen 1e en 2e categorie volgende aspecten uit te werken:

- niet-geklasseerde waterlopen: de bovenlopen van onze watersystemen bestaan nu uit niet-geklasseerde waterlopen (oud-geklasseerde en grachten) en geklasseerde waterlopen 2e en 3e categorie. Het streefdoel is dat na de gevolgde procedure enkel geklasseerde waterlopen en grachten behouden blijven. De oud-geklasseerde waterlopen zullen ofwel worden opgewaardeerd tot 3e (of 2e) categorie als ze belangrijk zijn voor het watersysteem ofwel worden ze administratief afgeschaft als waterloop. Uiteraard kunnen zij behouden blijven als private gracht. Binnen het werkingsgebied van polders en wateringen kunnen zij aangeduid worden als polder- en wateringgrachten;
- herinschaling waterlopen 2e en 3e categorie: voor het toekomstig beheer van de waterlopen 2e en 3e categorie worden er vier mogelijke keuzes uitgewerkt. Naast deze keuzes kan er lokaal ook worden beslist om geen wijzigingen door te voeren.

Mogelijke keuzes:

- 1° een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente, provincie en, waar relevant, polder en watering over beheer van waterlopen 3e categorie en 2e categorie;
- 2° een herklassering van 3e naar 2e categorie;
- 3° een herklassering van 2e naar 3e categorie voor waterlopen die volledig gelegen zijn binnen de grenzen van de betrokken gemeente;
- 4° een uitbreiding van de polder/watering (binnen deelbekkengrenzen);
- 5° het behoud van de huidige situatie;
- herinschaling waterlopen 1e en 2e categorie: tussen de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en de provincies wordt bilateraal bekeken waar via een herinschaling tussen 1e en 2e categorie efficiëntiewinsten kunnen behaald worden. Voor wijzigingen die een impact hebben op de taken van polders en wateringen worden ook deze besturen bij het overleg betrokken.

De voorgestelde aanpak biedt mogelijkheden inzake efficiëntieverhoging, vereenvoudiging, optimalisatie van de inzet van deskundigheid en ervaring en het behoud van de betrokkenheid van de lokale actoren.

Een beperkt aantal wijzigingen aan de wet op de onbevaarbare waterlopen is noodzakelijk om de beoogde doelstellingen voor doorbraak 63 te realiseren. Deze noodzakelijke wijzigingen omvatten:

- de verruiming van de criteria voor de klassering van waterlopen;
- de mogelijkheid om waterlopen naar een hogere of lagere categorie over te brengen wanneer daarover een akkoord bestaat tussen de huidige en toekomstige waterbeheerder.

Daarnaast wordt voorgesteld om het openbaar onderzoek af te schaffen voor procedures tot wijziging van de categorisering van waterlopen, aangezien dit geen impact heeft voor de aangelanden. Ook wordt voorgesteld om het openbaar onderzoek voor machtigingen af te schaffen. Door de integratie van de machtiging in de stedenbouwkundige vergunning is het openbaar onderzoek voornamelijk een bijkomende administratieve last geworden die geen meerwaarde heeft.

Ten slotte wordt de terminologie van de wet aangepast zodat deze overeenstemt met de bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de defederalisering van het waterbeleid (bijvoorbeeld ‘Vlaamse Regering’ in de plaats van ‘Koning’) en de noodzakelijke aanpassingen voortvloeiend uit de gehanteerde definities in het Gemeente- en Provinciedecreet (bijvoorbeeld ‘deputatie’ in de plaats van ‘bestendige deputatie’).

Niet-geklasseerde waterlopen en waterlopen die voor de inwerkingtreding van de wet van 28 december 1967 geklasseerd waren (de zogenaamde oud-geklasseerde waterlopen) worden geklasseerd als het beheer ervan door een openbaar bestuur in het algemeen belang is aangewezen. Daarvoor worden in het voorontwerp criteria uitgewerkt. Oud-geklasseerde waterlopen die niet aan die criteria beantwoorden, worden door de provinciale overheden afgeschaft zodat de provinciale reglementen inzake beheer van onbevaarbare waterlopen niet langer op deze waterlopen van toepassing zijn.

De overige aanpassingen aan de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen zijn van eerder technische aard. Zo wordt werk gemaakt van het opschonen van de verwijzingen naar de waterbeheerders en de bevoegde gewestelijke overheid, iets waar de afdeling Wetgeving van de Raad van State bijvoorbeeld naar vroeg op pagina 3 van haar advies nr. 49.399/1 van 7 april 2011. De wet geeft immers de situatie weer zoals ze was in 1967. ‘Bestendige Deputatie’ wordt nu ‘deputatie’, verwijzingen naar taken van de Koning worden taken van de Vlaamse Regering en de beheersoverdracht van de waterlopen van eerste categorie naar de Vlaamse Milieumaatschappij met ingang van 1 april 2006 in het kader van de uitvoering van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid wordt mee in acht genomen.

Tot slot worden de gevallen waarin een openbaar onderzoek nodig is in het kader van de wet van 28 december 1967 beperkt tot die waarin het onderzoek een meerwaarde biedt.

II. TOELICHTING OVER DE ONTVANGEN ADVIEZEN

1. Bespreking van het advies van de Minaraad

De Vlaamse Regering vroeg bij monde van de minister bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid over het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen het advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen heeft op 2 augustus 2013 beslist om geen advies te geven, de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen gaf op 12 september 2013 wel advies. Op dat advies werd het volgende geantwoord.

[4]

De raad meent dat het ontwerp van decreet effectief kan bijdragen tot efficiëntieverhoging, optimalisatie van de inzet van deskundigheid en ervaring en het behoud van de betrokkenheid van de lokale actoren.

De raad is anderzijds van oordeel dat geenszins wordt verholpen aan de versnippering van bevoegdheden in het waterbeheer en de verkokering en meent dat de wijzigingen te beperkt zijn om de problematiek op te lossen.

Antwoord:

Bij het waterbeheer zullen steeds meerdere actoren betrokken zijn. Er is hierbij zowel nood aan lokale betrokkenheid als voldoende deskundigheid en capaciteit. Alle bevoegdheden inzake waterkwantiteit en -kwaliteit clusteren bij één verantwoordelijke is daarom niet aangewezen. Daarnaast is er de betrokkenheid van onder meer de administraties bevoegd voor ruimtelijke ordening, mobiliteit, natuur en landbouw. Met als doel de nodige afstemming en samenwerking te realiseren werden de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) en de bekkenoverlegorganen opgericht en werd de opmaak van waterbeheerplannen voorzien. Deze decreetwijziging zorgt ervoor dat het aantal waterbeheerders sterk zal afnemen en dat een logische taakverdeling uitgewerkt wordt.

[5]

De raad vraagt dat onderzocht wordt hoe één integrerend kader inzake waterbeheer en waterbeleid op de sporen gezet kan worden.

Antwoord:

De bedoeling van het decreet Integraal Waterbeleid is te komen tot één integrerend kader voor waterbeheer en waterbeleid. Dit blijkt al uit de opbouw van het decreet: het decreet bestaat nu uit een enige titel, waaraan een aantal andere titels in de toekomst kunnen toegevoegd worden. Het opzet blijft om het decreet als een kaderdecreet verder uit te bouwen tot één integraal wetgevend stuk op het vlak van waterbeheer en waterbeleid. Er is vanuit de administratie reeds een start genomen met de invulling van deze intenties door het voorbereiden van een codificerende beweging waardoor in het decreet betreffende het integraal waterbeleid de bestaande waterregelgeving kan worden verenigd. Dit omvangrijke project vergt een grondige voorbereiding. De scope van de decreetwijziging beperkt zich tot de uitvoering van doorbraak 63 van het witboek Interne Staatshervorming en enkele vereenvoudigingen en optimalisaties inzake adviesverlening en terminologie.

[6]

De raad erkent het belang van een goed onderhouden grachtenstelsel en erkent dat het begrip ‘private gracht van algemeen belang’ een instrument kan zijn dat op het terrein toelaat op een meer gerichte manier het fijnmazig grachtenstelsel te beheren.

De raad vraagt waarom aan de oud-geklasseerde waterlopen niet het statuut ‘private gracht van algemeen belang’ gegeven wordt.

De raad is tevens van oordeel dat de opname van het begrip ‘private gracht van openbaar belang’ in een andere wet dan de wet Onbevaarbare Waterlopen voor versnippering zorgt.

Antwoord:

Uit een analyse van de oud-geklasseerde waterlopen op het terrein blijkt dat het wenselijk is een keuze te maken tussen:

- klassering van de oud-geklasseerde waterloop tot onbevaarbare waterloop;
- afschaffing en toekenning van het statuut ‘private gracht van algemeen belang’;
- afschaffing.

Door de lokale waterbeheerders zal voor elke oud-geklasseerde waterloop de meest wenselijke optie gekozen worden. Het decreet maakt dit maatwerk mogelijk.

Het is een bewuste keuze om het begrip ‘private gracht van algemeen belang’ niet in de wet Onbevaarbare Waterlopen op te nemen, aangezien het niet de bedoeling is om de bepalingen voor onbevaarbare waterlopen (onder meer erfdiensbaarheden) erop van toepassing te maken.

[7]

De raad vraagt zich af of het niet vermelden van de bekkenbesturen bij doorbraak 63 van het witboek en het niet betrekken van de bekkenbesturen bij de herinschaling, wijst op een veranderende visie over de rol van de bekkenbesturen, in vergelijking met die vermeld in het decreet Integraal Waterbeleid.

Antwoord:

In het witboek wordt wel verwezen naar de bekkenbesturen. Bij de uitwerking werden de bekkensecretariaten geïnformeerd (onder meer op de provinciale infovergaderingen). De herinschaling vergt een gedetailleerde en uitvoeringsgerichte kennis van de waterlopen. Deze kennis zit voornamelijk bij de verschillende beheerders van de onbevaarbare waterlopen. De betrokkenheid van de andere actoren uit het integrale waterbeleid (ruimtelijke ordening, natuur, landbouw, mobiliteit enzovoort) biedt slechts een zeer beperkte meerwaarde in dit proces.

[8]

De raad vraagt of de term ‘algemeen nut’ niet op dezelfde wijze toegepast moet worden voor artikel 4, §1, artikel 4bis, §1, en artikel 4bis, §4, als voor artikel 4bis, §2.

Antwoord:

De artikelen hebben een andere finaliteit:

- artikel 4, §1, artikel 4bis, §1, en artikel 4bis, §4, hebben tot doel de rangschikking tot onbevaarbare waterlopen of het ontnemen van de rangschikking;
- artikel 4bis, §2, heeft tot doel de gerangschikte onbevaarbare waterlopen te rangschikken in een hogere categorie.

Voor de rangschikking tot onbevaarbare waterlopen is uiteraard het algemeen nut van belang.

Voor de verhoging van de rangschikking zijn de redenen vooral gestoeld op een moeilijker beheer van de waterlopen (zoals toename debiet).

[9]

De raad vraagt afstemming tussen de opmaak van gemeentelijke hemelwaterplannen en het statuut van waterlopen en grachten.

Antwoord:

Deze vraag naar afstemming is terecht. Het hemelwaterplan wordt beschouwd als een richtinggevend inhoudelijk werkdocument waarin een gemeente een omvattende visie uitwerkt over adequaat beheer van hemelwater. Dat impliceert dat – voor zover ze worden opgesteld – deze hemelwaterplannen op een consistente wijze doorwerken naar het beheer van grachten en waterlopen en dat er inderdaad een duidelijke afstemming is met het statuut daarvan en de keuzes die, wat dat betreft, gemaakt worden. Het is echter niet de bedoeling het hemelwaterplan een juridisch statuut te geven. Vandaar dat in de regelgeving op de onbevaarbare waterlopen ook geen verwijzing gemaakt wordt naar de hemelwaterplannen.

[10]

De raad vraagt dat de provincies de nodige budgettaire maatregelen treffen om voldoende continuïteit te verzekeren inzake onderhoud en investeringen aan waterlopen die worden overgedragen naar de provincie.

Antwoord:

Bij de voorbereiding van de uitvoering van doorbraak 63 werd door de provincies aangegeven dat de nodige middelen hiervoor vrijgemaakt zullen worden.

2. Bespreking van het advies van de Raad van State

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verleende over het ontwerp van decreet het advies nr. 54.298/1 op 14 november 2013.

Het advies bevat een aantal opmerkingen en aanbevelingen met betrekking tot wetgevingstechniek. Het gaat om opmerkingen 2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 13 en 14.

Antwoord:

De opmerkingen van de Raad van State worden gevolgd. Dit gaf aanleiding tot wijzigingen aan artikelen 3, 4, 6, 16, 19 en 21 van het ontwerp van decreet.

Opmerking 4 bij artikel 6 handelt over de mogelijkheid om in andere decreten dan het Provinciedecreet bevoegdheden voor te behouden aan de deputatie (artikel 57, §3, 7°, van het Provinciedecreet van 9 december 2005). De Raad van State raadt aan om ten aanzien van het beheer van onbevaarbare waterlopen ofwel in de wet Onbevaarbare Waterlopen steeds aan te duiden of een bevoegdheid bij de deputatie berust of bij een ander orgaan, ofwel om daarover regels op te nemen in het Provinciedecreet. Dit voorkomt latere discussies over bevoegdheidsverdeling.

Antwoord:

Het advies van de Raad van State wordt gevolgd. In het ontwerp wordt overal de verwijzing naar ‘de’ provincie specifieker gemaakt en aangegeven welk orgaan bedoeld wordt. Dit komt neer op het gebruik maken van de mogelijkheid voorzien in artikel 57, §3, 7°, Provinciedecreet.

Opmerking 5 bij artikel 6 stelt dat de vermelding van ‘ter zake bevoegde’ deputatie enkel behouden kan blijven als aan die woordkeuze een bijzondere bedoeling ten grondslag ligt.

Antwoord:

Er is wel degelijk sprake van een specifieke deputatie. Het beheer van onbevaarbare waterlopen van tweede categorie die een of meerdere provinciegrenzen overschrijden, wordt steeds door de Vlaamse Regering toegewezen aan één van de provincies op wier grondgebied de waterloop vloeit. De ‘ter zake bevoegde’ deputatie is dus de deputatie van de provincie die de waterloop in kwestie beheert.

Opmerking 6 bij artikel 14 van het ontwerp gaat over de aan de Vlaamse Milieumaatschappij verleende delegatie. Meer bepaald merkt de Raad van State op dat bij een dergelijke delegatie aan een publieke rechtspersoon best criteria worden opgenomen op basis waarvan de rechtspersoon kan beslissen.

Antwoord:

Het advies van de Raad van State wordt niet meegenomen. De suggestie tot aanvulling van de wetgeving met criteria valt ruim buiten het opzet van deze wijziging, namelijk het realiseren van doorbraak 63 van het witboek Interne Staatshervorming. Deze doorbraak is gericht op het optimaliseren van het beheer van de onbevaarbare waterlopen in samen-

spraak met de verschillende waterbeheerders. Hierbij wordt de huidige tekst maximaal behouden en wordt enkel de terminologie van de wet beperkt geactualiseerd. In een latere fase is het de bedoeling de wet betreffende de onbevaarbare waterlopen volledig inhoudelijk te herzien en in te passen in het decreet Integraal Waterbeleid. Naar aanleiding van die herziening zullen de opmerkingen van de Raad van State over het voorzien van criteria voor medebetaling door derden aan werken die zij noodzaken of waar ze voordeel uit halen, meegenomen worden.

III. TOELICHTINGEN PER ARTIKEL

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1

Artikel 1 behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingsbepalingen

Artikel 2

Artikel 2 wijzigt artikel 1 van de wet van 28 december 1967 dat de definities bevat.

Met 1° wordt ervoor gezorgd dat ook duidelijk is dat waterlopen die niet beantwoorden aan het eerste deel van de definitie, maar wel op basis van artikel 4 en 4bis van de wet gerangschikt worden, ook onder de noemer van onbevaarbare waterlopen vallen.

Er wordt een definitie van ‘kunstmatige waterloop’ toegevoegd. Heel wat van onze rivieren en beken werden in de loop van de vorige eeuw genormaliseerd: rechtgetrokken, verbreed, verdiept en vaak werden de oevers voorzien van oeversverstevingen. Andere kleine waterlopen werden kunstmatig aangelegd. Ook deze kunstmatige waterlopen kunnen onder het toepassingsgebied van de wet worden gebracht, al is daar steeds een uitdrukkelijke beslissing voor nodig. Voor de aangepaste rivieren en beken is dit niet het geval indien hun waterbekken meer dan 100 ha betreft. In de praktijk bestaat soms onduidelijkheid over de vraag of een waterloop nu kunstmatig is of niet. Daarom is het aangewezen ook de kunstmatige waterloop te definiëren, zodat de juiste procedure wordt gevolgd voor klassering.

Artikel 3

In artikel 2 van de wet wordt een overzicht gegeven van de voorwaarden waaraan een waterloop in de regel moet voldoen om gerangschikt te zijn bij de onbevaarbare waterlopen, alsook in welke categorie deze wordt ingedeeld.

Via decreet van 21 april 1983 werden de bepalingen voor de waterlopen van derde categorie gewijzigd: de mogelijkheid en de voorwaarden werden voorzien om kleine waterlopen met een waterbekken van minder dan 100 ha toch in te delen bij de onbevaarbare waterlopen waarop deze wet van toepassing is. Deze regeling wordt nu geschrapt uit artikel 2 om opgenomen te worden in het hier te wijzigen artikel 4 van de wet.

In het toekomstige artikel 2 van de wet worden enkel die rangschikkingen behouden die standaard zijn. De toekomstige artikelen 4 en 4bis zullen de regels bevatten op basis waarvan de kleine waterlopen en kunstmatige waterlopen gerangschikt kunnen worden, alsook de regels voor het rangschikken van onbevaarbare waterlopen in een andere categorie dan standaard voorzien in artikel 2 van de wet. Dit maakt de regels inzake rangschikking een stuk transparanter.

Artikel 4

Dit artikel wijzigt artikel 3, §1, van de wet. Daarin wordt verwezen naar artikel 2 van de wet.

In de voorgestelde wijziging van de wet zal de deputatie van de provincie het punt van oorsprong bepalen van de onbevaarbare waterlopen. In de huidige wet was dit een taak van de gouverneur. Door deze wijziging wordt afgestemd op het nieuwe Provinciedecreet. Wanneer de deputatie in uitvoering van artikel 4, zoals te wijzigen, een kunstmatige waterloop opneemt bij de onbevaarbare waterlopen zal in dezelfde beslissing meteen ook het punt van oorsprong worden bepaald indien dergelijke bepaling nodig is.

Artikel 5

Hiermee wordt artikel 4 van de wet vervangen door de regeling op basis waarvan de deputatie kleine waterlopen en kleine kunstmatige waterlopen kan rangschikken in tweede of derde categorie.

Naast de rivieren en beken die in aanmerking komen voor rangschikking bij de onbevaarbare waterlopen (waterbekken meer dan 100 ha), zijn er nog heel wat al dan niet kunstmatige waterlopen die omwille van het algemeen belang het best beheerd worden door een openbaar bestuur. De deputatie beslist tot rangschikking van deze kleine waterlopen, deelt de waterloop in tweede of derde categorie in en bepaalt het punt van oorsprong in één en het zelfde besluit.

De redenen om dergelijke waterlopen te rangschikken, worden nader bepaald en zijn een overname van de redenen die voorheen in artikel 2 terug te vinden waren, zoals ingevoegd bij decreet van 21 april 1983, behoudens wat 3° betreft:

- 1° abnormale verzwaring van het debiet: dit is bijvoorbeeld het geval als er een belangrijke lozing van regenwater aanwezig is. In dat geval is aangepast onderhoud nodig en moeten soms installaties voorzien worden die niet door de particuliere aangelanden kunnen worden aangelegd en onderhouden;
- 2° verontreiniging door lozingen van afvalwater: bij lozing van bijvoorbeeld een overstort is een aangepast beheer van de waterloop vereist dat niet kan worden verwacht van de particuliere aangelande;
- 3° de noodzaak tot structureel onderhoud door een openbaar bestuur: ook zonder abnormale verzwaring van het debiet of lozing van afvalwater kan een kleine waterloop of kleine kunstmatige waterweg een professioneel onderhoud vereisen, omdat het bijvoorbeeld een knelpunt vormt in de lokale waterhuishouding: een later aangelegde infrastructuur, een gewijzigd grondgebruik stroomafwaarts hindert een gewone afwatering.

Een dergelijke beslissing wordt steeds voorafgegaan door een openbaar onderzoek (zie artikel 19 van dit ontwerp dat artikel 19 van de wet wijzigt). Ook wordt formeel het advies gevraagd van de betrokken gemeente.

Wanneer het advies wordt gevraagd van de gemeente of elders in dit ontwerp van andere overheden, wordt steeds voorzien in een adviestermin van zestig dagen, waarna aan de adviesvereiste kan worden voorbijgegaan.

Artikel 6

Artikel 6 voert een artikel 4bis in.

De eerste paragraaf van het nieuw ingevoerde artikel 4bis bevat de bevoegdheid die de Vlaamse Regering nu reeds heeft op basis van artikel 4 van de wet om kunstmatige water-

lopen onder te brengen bij de onbevaarbare waterlopen. De tekst wordt wel aangepast in die zin dat het om grotere waterlopen gaat. De kunstmatige waterlopen met een waterbekken tot 100 ha kunnen door de deputatie bij de onbevaarbare worden ingedeeld.

Naast het openbaar onderzoek dat nu reeds voorzien is in dergelijke gevallen onder gelding van de wet van 28 december 1967, wordt hier ook formeel het advies gevraagd van de gemeente op wier grondgebied de waterloop gelegen is én van de VMM of de deputatie indien de waterloop gerangschikt wordt als eerste of tweede categorie.

In paragraaf vier is voorzien dat dergelijke waterlopen hun rangschikking tot onbevaarbare waterlopen kan worden ontnomen, indien die rangschikking niet langer van algemeen nut is. Dit is nieuw in vergelijking met de wet van 28 december 1967 en is de spiegelbepaling van het te wijzigen artikel 4, §2.

De tweede paragraaf regelt het verhogen in categorie van reeds gerangschikte onbevaarbare waterlopen op basis van welbepaalde redenen en is een overname van het bestaande artikel 4.2 van de wet.

De adviesvereiste wordt uitgebreid. In de wet wordt enkel advies gevraagd van de deputatie. Wanneer de regering echter een verhoging in categorie beoogt van een waterloop van derde categorie, dan is ook het advies van de gemeente op wier grondgebied de waterloop vloeit, nuttig.

Door de overdracht van het beheer van onbevaarbare waterlopen van eerste categorie van het Vlaamse Gewest aan de Vlaamse Milieumaatschappij met ingang van 1 april 2006 is ook het advies van de Vlaamse Milieumaatschappij vereist als een rangschikking in eerste categorie wordt overwogen.

De derde paragraaf voorziet in een verhoging van categorie. In de wet van 28 december 1967 was enkel de verhoging in categorie voorzien voor reeds gerangschikte waterlopen in welbepaalde gevallen omschreven in artikel 4.2 van de wet. Het kan echter voor een beter, efficiënter en coherenter beheer van waterlopen nodig zijn om waterlopen in een hogere categorie in te delen los van de omstandigheden uit artikel 4.2 van de wet, wat nu overgenomen is in §2 van het nieuwe artikel 4bis. Om dezelfde redenen kan het nuttig zijn om een waterloop in een lagere categorie in te delen, iets wat nu nog niet voorzien is in de wet.

Wijzigingen in categorieën van waterlopen vereisen het akkoord van de Vlaamse Milieumaatschappij, de provincie of de gemeente naargelang er waterlopen van eerste, tweede of derde categorie bij betrokken zijn. Voor waterlopen gelegen binnen het werkingsgebied van polders en wateringen is tevens het akkoord vereist van de betrokken polder of watering. Dit wordt opgenomen in de wijziging van artikel 18 van de wet. Voor het overige is wel het akkoord nodig van de Vlaamse Milieumaatschappij, de provincie of de gemeente naargelang er waterlopen van eerste, tweede of derde categorie bij betrokken zijn.

Artikel 7 tot en met 10

In deze artikelen die de artikelen 5, 7, 8 en 9 van de wet wijzigen, worden de oude verwijzingen naar de Staat, de minister van Landbouw en de bestendige deputatie in overeenstemming gebracht met de taakstelling inzake onbevaarbare waterlopen uit de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen en het Provinciedecreet.

Ook de beheersoverdracht per 1 april 2006 van het Vlaamse Gewest naar de Vlaamse Milieumaatschappij voor wat de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie betreft, werd meegenomen.

Verder werd van de gelegenheid gebruikgemaakt om de tekst genderneutraal te maken.

Artikel 11

Hiermee wordt artikel 10 van de wet aangepast.

De wijziging betreft in eerste instantie een afstemming met de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen.

Verder wordt, wat de bijzondere werken van wijziging betreft, een opsplitsing gemaakt tussen werken die waterlopen afschaffen of nieuw aanleggen, en andere minder ingrijpende werken. Dit heeft tot doel om de regeling inzake het openbaar onderzoek te moderniseren, zoals doorgevoerd in artikel 19 van dit ontwerp, waarmee artikel 19 van de wet wordt aangepast.

Artikel 12

Artikel 11 van de wet wordt aangepast aan de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen, het Provinciedecreet en de beheersoverdracht van de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie van het Vlaamse Gewest naar de Vlaamse Milieumaatschappij per 1 april 2006.

De Vlaamse Milieumaatschappij voert de buitengewone werken aan de waterlopen van eerste categorie uit.

Artikel 13

In artikel 12 van de wet wordt de verwijzing naar de Koning aangepast aan de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen én aan de beheersoverdracht naar de Vlaamse Milieumaatschappij, wat de waterlopen van eerste categorie betreft.

De Vlaamse Milieumaatschappij verleent op basis van de regelgeving in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening advies bij aanvragen tot stedenbouwkundige vergunningen dicht bij onbevaarbare waterlopen van eerste categorie, en niet de minister. Met het laatste lid van artikel 12 van de wet, ingevoegd bij decreet van 23 maart 2012, werd immers de machtiging voor buitengewone werken, die verleend wordt door de waterloopbeheerder, aan onbevaarbare waterlopen in de stedenbouwkundige vergunning geïntegreerd. In het geval van waterlopen eerste categorie wordt het advies door de Vlaamse Milieumaatschappij verleend.

Artikel 14

Artikel 13 van de wet wordt afgestemd op de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen, de bevoegdheidsoverdracht van de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie en het Provinciedecreet.

Artikel 15

Artikel 14 van de wet wordt afgestemd op de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen, de bevoegdheidsoverdracht van de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie en het Provinciedecreet.

Bovendien wordt het tweede lid van paragraaf 2 van de wet aangepast. In de wet is voorzien dat als andere onderdelen van de Staat dan het ministerie van Landbouw werken uitvoeren aan onbevaarbare waterlopen, zij daar geen machtiging voor nodig hebben, maar wel toestemming van de minister of als het werken aan waterlopen van tweede of derde categorie betreft, van de deputatie. Nu het beheer van de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie niet meer bij de Staat of het Vlaamse Gewest ligt, wordt dit lid grondig herschreven.

Artikel 16

Het eerste lid van artikel 16 van de wet wordt herschreven in het licht van de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen, de bijzondere financieringswet (artikel 57, §§2 en 4, die de overdracht van goederen getroffen door de staatshervorming regelt waartoe ook beddingen van waterlopen behoren) en artikel 34 van het decreet van 7 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, tot aanvulling ervan met een titel Agentschappen tot wijziging van diverse andere wetten en decreten.

Deze regeling is vooral van belang voor drooggevalen beddingen. Op basis van artikel 57, bijzondere financieringswet, werden deze aan het Vlaamse Gewest overgedragen en via artikel 34 van het decreet van 7 mei 2004 aan de Vlaamse Milieumaatschappij. Veel van die beddingen staan echter nog op naam van het Vlaamse Gewest bij het kadaster gekend, soms zelfs nog op naam van de Belgische Staat. Dat maakt het voor instrumenterende ambtenaren die akten dienen op te maken over die beddingen moeilijk om de oorsprong van het eigendomsrecht weer te geven. De nieuwe formulering van het eerste lid van artikel 16 kan dat voor een stuk verhelpen.

Artikel 17

Artikel 17 van de wet wordt aangepast aan de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen, de bevoegdheidsoverdracht voor onbevaarbare waterlopen van eerste categorie en het Provinciedecreet.

Artikel 18

Dit artikel wijzigt artikel 18 van de wet. Dit artikel regelt de manier waarop deze wet doorwerkt in het werkingsgebied van polders en wateringen.

De eerste paragraaf vervangt het vroegere eerste lid. De tekst is aangepast aan het Provinciedecreet.

Deze nieuwe tweede paragraaf bepaalt dat aan de polders en wateringen om advies wordt gevraagd als er op basis van het nieuwe artikel 4, of artikel 4bis, §§1, 2 en 4, iets wijzigt aan de indeling van de gerangschikte waterlopen binnen hun werkingsgebied.

Deze nieuwe derde paragraaf zorgt ervoor dat het akkoord van de betrokken polder of watering vereist is bij herindeling tot een hogere of lagere categorie conform artikel 4bis, §3.

Artikel 19

Artikel 19 van de wet heeft betrekking op de gevallen waarin een openbaar onderzoek nodig is, regelt het toezicht op de provincies en de gemeenten met betrekking tot onbevaarbare waterlopen en voorziet in een georganiseerd administratief beroep tegen een aantal beslissingen inzake onbevaarbare waterlopen.

De gevallen waarin een openbaar onderzoek nodig is, in de wet nog aangeduid met de oude benaming ‘onderzoek de commodo et incommodo’, worden beperkt tot die gevallen waarin niet-gerangschikte waterlopen gerangschikt worden. Enkel in dat geval wijzigt er echt iets voor de aangelanden die niet langer zelf voor het beheer van de waterloop zullen moeten instaan, maar wel rekening moeten houden met de erfdiensbaarheid uit artikel 17 van de wet. In dat geval is een openbaar onderzoek nuttig. Uit de praktijk blijkt dat openbare onderzoeken rond klasseringen weinig weerklank vinden. Bezwaren en opmerkingen zijn uiterst zeldzaam.

Verder zal het openbaar onderzoek voor werken waarvoor een stedenbouwkundige vergunning nodig is, door de opname van de machtiging tot dergelijke werken in de stedenbouwkundige vergunning mits gunstig advies, vervallen telkens er op basis van de regelgeving ruimtelijke ordening een openbaar onderzoek nodig is. In het licht daarvan werd de verplichting tot een openbaar onderzoek bij buitengewone werken herbekeken. Voor kleine ingrepen wordt geoordeeld dat, als het op basis van de regelgeving inzake stedenbouw niet nodig is om een openbaar onderzoek te organiseren, het niet aangewezen lijkt om daarvoor wel een openbaar onderzoek te organiseren zoals bedoeld in de wet van 28 december 1967. Voor de zware ingrepen zoals afschaffing of aanleg van een nieuwe waterloop, die door de wijziging van artikel 10 nu ondergebracht worden in artikel 10, §3, is het aangewezen om altijd in een openbaar onderzoek te voorzien. Deze bepaling zal enkel nut hebben ingeval de machtiging niet opgaat in de stedenbouwkundige vergunning omdat er geen advies is gevraagd of het advies ongunstig was.

Het administratief toezicht werd aangepast aan het Provinciedecreet en het Gemeentedecreet.

De beroepsmogelijkheid werd gemoderniseerd: ‘verhaal nemen’ wordt vervangen door ‘beroep instellen’ en de termijnberekening wordt afgestemd op de vaste rechtspraak ter zake van het Grondwettelijk Hof (zie onder andere Arbitragehof nr. 166/2005, 16 november 2005), zodat een termijn om beroep in te stellen start onafhankelijk van de wil van de betrokken partijen. Hier werd gekozen voor afstemming met artikel 53bis Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 20 tot en met 22

Met de artikelen 20 tot en met 22 worden de artikelen 21 tot en met 23 van de wet aangepast aan de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen.

Hoofdstuk 3. Slotbepaling

Artikel 23

Met dit ontwerp wordt de werkwijze om onbevaarbare waterlopen van categorie te wijzigen, kleine waterlopen in te delen bij de onbevaarbare waterlopen evenals kunstmatige waterlopen grondig gewijzigd.

Om alle onduidelijkheid weg te nemen over de bestemming van de kleine waterlopen met een waterbekken van minder dan 100 ha die na 1967 werden gerangschikt, de vroeger doorgevoerde categorieverhogingen, de vroegere rangschikkingen van kunstmatige waterlopen, wordt in een overgangsregeling voorzien. Alle indelingen uitgevoerd op basis van de wet van 28 december 1967 voor de inwerkingtreding van de huidige wijziging, blijven gewoon behouden. Uiteraard kunnen ze worden aangepast op basis van de nieuwe regeling.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

VOORONTWERP VAN DECREET

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, meer bepaald de wijziging van de classificatie en andere diverse wijzigingen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingsbepalingen

Art. 2. In artikel 1 van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 1 wordt de volgende zin toegevoegd:

“Waterlopen, geclassificeerd met toepassing van artikel 4 en artikel 4bis, worden geacht deel uit te maken van de onbevaarbare waterlopen;”;

2° er wordt een punt 3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3. kunstmatige waterloop: een door de mens gegraven waterloop die gezien zijn functie ingedeeld wordt bij de onbevaarbare waterlopen;

Art. 3. In artikel 2, tweede lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij het decreet van 21 april 1983, wordt punt 3 vervangen door wat volgt:

“3. in de derde categorie: de onbevaarbare waterlopen of gedeelten ervan, stroomafwaarts van het punt waarop hun waterbekken ten minste 100 hectare bedraagt, zolang ze de grens niet hebben bereikt van de gemeente waar die oorsprong zich bevindt of tot ze uitmonden, hetzij in bevaarbare waterlopen, hetzij in onbevaarbare waterlopen van de eerste of van de tweede categorie;”.

Art. 4. In artikel 3 van dezelfde wet, gewijzigd bij het decreet van 21 april 1983, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De deputatie van de provincie op het grondgebied waarvan het waterbekken van een onbevaarbare waterloop 100 hectare bedraagt, bepaalt zijn oorsprong met toepassing van artikel 2, tweede lid, 3.”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “minister van Landbouw gouverneur” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering de deputatie”;

3° in paragraaf 2 wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Art. 5. Artikel 4 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4. §1. De deputatie kan, om redenen van algemeen nut, elke kunstmatige waterloop waarvan het waterbekken geen 100 hectare bedraagt, alsook waterlopen of delen van waterlopen waarvan het waterbekken geen 100 hectare bedraagt, bij de onbevaarbare waterlopen rangschikken, er de rangschikking bij de tweede of derde categorie van bepalen en er het punt van oorsprong van bepalen.

De deputatie kan een onbevaarbare waterloop of een deel van een waterloop in de tweede categorie rangschikken als het afwaartse traject van de te rangschikken waterloop of van een deel van een waterloop al tot de tweede of de eerste categorie behoort.

Als redenen van algemeen nut kunnen in aanmerking worden genomen:

1° abnormale verzwaring van het debiet;

2° verontreiniging door lozingen van afvalwater;

3° de noodzaak tot structureel onderhoud door een openbaar bestuur.

De deputatie wint vooraf het advies in van de gemeente op het grondgebied waarvan de waterloop, vermeld in het eerste lid, ligt. Als geen advies wordt verleend binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§2. De deputatie kan gerangschikte waterlopen van de tweede of de derde categorie de rangschikking als onbevaarbare waterloop ontnemen als die rangschikking haar algemeen nut verliest.

De deputatie wint vooraf het advies in van de gemeente op het grondgebied waarvan de waterloop, vermeld in het eerste lid, ligt. Als geen advies wordt verleend

binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.”.

Art. 6. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 maart 2012, wordt een artikel 4bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4bis. §1. De Vlaamse Regering kan om redenen van algemeen nut elke kunstmatige waterloop, waarvan het waterbekken groter is dan 100 hectare, bij de onbevaarbare waterlopen rangschikken, er de categorie van bepalen en er het punt van oorsprong van bepalen.

De Vlaamse Regering wint vooraf het advies in van de gemeente op het grondgebied waarvan de waterloop ligt. Als een rangschikking in de eerste of de tweede categorie wordt overwogen, wint de Vlaamse Regering vooraf ook het advies in van respectievelijk de Vlaamse Milieumaatschappij of de provincie.

Als geen advies wordt verleend binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§2. De Vlaamse Regering kan onbevaarbare waterlopen van de derde of van de tweede categorie bij een hogere categorie rangschikken:

1° als het debiet van die waterlopen abnormaal verzwaaard wordt door lozing van riool- of industriewater;

2° als het water van die waterlopen op abnormale wijze verontreinigd is door afvalwater;

3° als het water van die waterlopen een opstuwing ondergaat ten gevolge van een stuw of een vaste hindernis;

4° als de helling of de ligging ervan het onderhoud abnormaal duur maakt.

De Vlaamse Regering wint vooraf het advies in van de ter zake bevoegde deputatie van de provincie en van de gemeente op het grondgebied waarvan de waterloop ligt. Als een rangschikking in de eerste categorie wordt overwogen, wint de Vlaamse Regering vooraf ook het advies in van de Vlaamse Milieumaatschappij.

Als geen advies wordt verleend binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§3. De Vlaamse Regering kan onbevaarbare waterlopen in een hogere of lagere categorie rangschikken na akkoord van:

1° de betrokken provincie en de Vlaamse Milieumaatschappij als het gaat om wijzigingen tussen de eerste en de tweede categorie. De gemeente op het grondgebied waarvan de onbevaarbare waterloop ligt, wordt altijd om advies gevraagd. Als de gemeente niet binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag advies verleent, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan;

2° de betrokken gemeente en de betrokken provincie als het gaat om wijzigingen tussen de tweede en de derde categorie;

3° de betrokken gemeente en de Vlaamse Milieumaatschappij als het gaat om wijzigingen tussen de eerste en de derde categorie.

§4. De Vlaamse Regering kan kunstmatige waterlopen die gerangschikt zijn met toepassing van paragraaf 1, de rangschikking als onbevaarbare waterloop ontnemen als die rangschikking haar algemeen nut verliest.”.

Art. 7. In artikel 5 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “bestendige deputaties van de provinciale raden” vervangen door het woord “deputaties” en worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

2° in het tweede lid worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

3° in het tweede lid wordt het woord “Hij” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”;

4° in het derde lid worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering” en wordt het woord “hij” telkens vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering”.

Art. 8. In artikel 7 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het woord “Staat” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij” en worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

2° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Art. 9. In artikel 8, tweede lid, van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “Minister van Landbouw” worden vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

2° de woorden “bestendige deputatie” worden vervangen door het woord “deputatie”.

Art. 10. In artikel 9, tweede lid, van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “Minister van Landbouw” worden vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij”;

2° de woorden “bestendige deputatie” worden vervangen door het woord “deputatie”.

Art. 11. In artikel 10 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 juli 1970, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 worden de woorden “de Staat” vervangen door de woorden “het Vlaamse Gewest”;

2° in paragraaf 2 wordt de zinsnede “, zulke waterlopen afschaffen of er nieuwe aanleggen” opgeheven;

3° er wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Particulieren, polders, wateringén, openbare instellingen, gemeenten, provincies en het Vlaamse Gewest kunnen, in voorkomend geval, met inachtneming van de wettelijke bepalingen over de onteigening ten algemenen nutte en onder de voorwaarden, vermeld in deze wet, naar aanleiding van buitengewone werken onbevaarbare waterlopen geheel of gedeeltelijk afschaffen of er nieuwe aanleggen.”.

Art. 12. In artikel 11 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1 wordt het woord “Staat” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij” en worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

2° in punt 2 worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie” en worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;

3° in punt 3 worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”.

Art. 13. In artikel 12, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 juli 1970, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1 worden de woorden “Koning op voordracht van de Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij”;

2° in punt 2 worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”.

Art. 14. In artikel 13, tweede lid, van dezelfde wet worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij” en worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”.

Art. 15. In artikel 14 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 juli 1970 en het decreet van 23 maart 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, 1, worden de woorden “Koning op voorstel van de Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij”;

2° in paragraaf 1, eerste lid, 2, worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”;

3° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”;

4° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering” en worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”;

5° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “De Staat” vervangen door de woorden “Het Vlaamse Gewest”;

6° in paragraaf 2 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Dergelijke werken die uitgevoerd worden door andere instellingen dan de Vlaamse Milieumaatschappij, behoeven gunstig advies van de Vlaamse Milieumaatschappij wat betreft de waterlopen van de eerste categorie en advies van de bevoegde deputatie van de provincie wat betreft de andere waterlopen.”.

Art. 16. In artikel 16 van dezelfde wet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De bedding van een onbevaarbare waterloop wordt geacht toe te behoren aan:
1° het Vlaamse Gewest en aan de Vlaamse Milieumaatschappij met toepassing van artikel 34 van het decreet van 7 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, tot aanvulling ervan met een titel Agentschappen en tot wijziging van diverse andere wetten en decreten na de inwerkingtreding van artikel 34 van het voormelde decreet op 1 april 2006 indien het een waterloop 1° cat betreft;
2° de provincie die belast is met de ruimings-, onderhouds- en herstellingswerken indien het een waterloop van de tweede categorie betreft;
3° aan de gemeente die belast is met de ruimings-, onderhouds- en herstellingswerken indien het een waterloop van de derde categorie betreft.”.

Art. 17. In artikel 17, §2, van dezelfde wet, gewijzigd bij de decreten van 21 april 1983 en 18 juli 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij” en worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”;

2° in het derde lid worden de woorden “het Gewest” vervangen door de woorden “de Vlaamse Milieumaatschappij”.

Art. 18. Artikel 18 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 18. §1. Deze wet is van toepassing in de polders en de wateringen wat betreft de waterlopen van de eerste categorie. Zij doet geen afbreuk aan de reglementen van die besturen wat de andere waterlopen betreft.

Die besturen kunnen evenwel, op hun verzoek, van de deputatie van de provincie het genot van de toepassing van deze wet verkrijgen wat betreft de classificering van de op hun gebied gelegen waterlopen en de verdeling van de kosten voor de gewone werken.

§2. Als die besturen het genot van de toepassing van deze wet verkregen hebben wat betreft de rangschikking van de waterlopen die op hun gebied liggen, en de verdeling van de kosten voor de gewone werken, wint de deputatie hun advies in met toepassing van artikel 4 en wint de Vlaamse Regering hun advies in met toepassing van artikel 4bis, §1, §2 en §4.

Als geen advies wordt verleend binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§3. Voor de toepassing van artikel 4bis, §3, 1° tot en met 3°, is het akkoord nodig van die besturen voor het traject van de onbevaarbare waterloop in kwestie die in hun werkingsgebied ligt.”

Art. 19. Artikel 19 van dezelfde wet, gewijzigd bij het decreet van 23 maart 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 19. De beslissingen die genomen zijn met toepassing van artikel 3, §1, artikel 4, §1 en §2, artikel 4bis, §1 en §4, artikel 10, §3, artikel 13 en 18, worden voorafgegaan door een onderzoek de commodo et incommodo in de betrokken gemeenten.

Naast het bestuurlijk toezicht, uitgeoefend op de provincie conform artikel 241 tot en met 253 van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en op de gemeente conform artikel 248 tot en met 264 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, kan verhaal bij de Vlaamse Regering ingesteld worden tegen de beslissingen die genomen zijn met toepassing van artikel 3, §1, artikel 4, 8, 9, 11, 12, 13, 14 en 18.

Dat verhaal moet ingesteld worden binnen zestig dagen vanaf de derde dag nadat de bestreden beslissing naar hen is gestuurd of vanaf de bekendmaking ervan via de administratieve weg:

1° door het college van burgemeester en schepenen;

2° door de belanghebbende publiek- of privaatrechtelijke personen.

Als de machtiging, vermeld in artikel 12 en 14, wordt geïntegreerd in de stedenbouwkundige vergunning, is het onderzoek de commodo et incommodo, vermeld in het eerste lid, niet vereist en vervallen de verhaalmogelijkheden, vermeld in het tweede en derde lid.”

Art. 20. In artikel 21 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “De Koning” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”;

2° in het tweede lid wordt het woord “Hij” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”;

3° in het derde lid wordt het woord “Hij” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”.

Art. 21. In artikel 22 van dezelfde wet worden de woorden “Minister van Landbouw en door de Minister van Openbare Werken” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Art. 22. In artikel 23, §2, van dezelfde wet wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Hoofdstuk 3. Slotbepaling

Art. 23. De waterlopen waarvan het waterbekken niet ten minste 100 hectare bedraagt en de kunstmatige waterlopen die voor de inwerkingtreding van dit decreet met toepassing van artikel 2.3 of artikel 4.1 van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, zoals ze van kracht waren voor de inwerkingtreding van dit decreet, geklasseerd werden, behouden hun klassering bij de inwerkingtreding van dit decreet.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams minister van Leefmilieu,
Natuur en Cultuur

Koolstraat 35
1000 BRUSSEL

Contactpersoon
Annick Lamote
alamote@serv.be

ons kenmerk
SERV_ADV_20130802_waterlopen_alkv

Brussel
2 augustus 2013

Adviesvraag decreet onbevaarbare waterlopen

Mevrouw de minister,

Op 26 juni vroeg u de SERV om advies over het voorontwerp van decreet betreffende onbevaarbare waterlopen.

Gelet op de beperkte sociaal-economische impact van het voorontwerp, zal de SERV hierover geen advies uitbrengen.

De Raad zal deze beslissing nog formeel bekrachtigen op zijn eerstvolgende bijeenkomst in september.

Hoogachtend,

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

Advies

het wijzigingsdecreet op de wet onbevaarbare waterlopen

Ontwerp van decreet tot wijziging van de Wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, meer bepaald de wijziging van de classificatie en andere diverse wijzigingen

Datum van goedkeuring

12 september 2013

Volgnummer

2013 | 039

Coördinator + e-mailadres

**Ir. Dirk Uyttendaele,
dirk.uyttendaele@minaraad.be**

,

Inhoud

Krachtlijnen	33
Procesbeschrijving.....	34
Dossierbeschrijving	35
Aanbevelingen	38
Referentielijst	42

Krachtlijnen

Het ontwerpdecreet kan bijdragen tot efficiëntieverhoging, optimalisatie van de inzet van deskundigheid en ervaring en het behoud van de betrokkenheid van de lokale actoren. Niettemin verhelpt het ontwerpdecreet de versnippering van de bevoegdheden in het waterbeheer en de zogenaamde “verkokering” die de samenwerking binnen en tussen beleidsdomeinen verhindert niet. Daarvoor zijn de voorliggende wijzigingen te beperkt. Om versnippering, verkokering en tegenstrijdigheden in het beleid te voorkomen, vraagt de Raad dat onderzocht zou worden hoe één integrerend kader inzake waterbeheer en waterbeleid op de sporen kan gezet worden waarin de verschillende wetgevingen worden geïntegreerd, afgestemd en gemoderniseerd.

Het ontwerp Verzameldecreet stelt de invoering van het begrip “*private gracht van algemeen belang*” voor. Dit instrument kan een middel zijn dat op het terrein toelaat om op een meer gerichte manier het fijnmazig grachtenstelsel te beheren voor o.a. het vasthouden van water, het mijden van wateroverlast en droogte. Dezelfde argumenten gelden echter ook voor de publieke oud-geklasseerde waterlopen. Waarom wordt voor deze geen gelijkwaardig instrument ingevoerd?

Het verzameldecreet schept geen duidelijkheid over het statuut van en de ermee verbonden rechten en plichten voor die grachten en over de criteria om het statuut te verkrijgen. De Raad vraagt duidelijkheid over dit statuut en over de wijze waarop aangelanden en gebruikers zullen betrokken worden bij de mogelijke overname en de mogelijkheden tot beroep.

Overeenkomstig het DIW krijgen bekkenbesturen een taak in het voorstellen van een adequate bevoegdheidsverdeling van waterwegen en onbevaarbare waterlopen. In het Witboek Interne Staatshervorming werd echter geen vermelding gemaakt van die taak. Bij het voorliggende voorstel tot herinschaling van de waterlopen werden de bekkenbesturen ook niet betrokken. De Raad vraagt zich af of dit wijst op een veranderende visie over de rol van de bekkenbesturen?

De Raad vraagt afstemming tussen de lopende initiatieven: de herinschaling van waterlopen, de invoering van het instrument “*grachten van algemeen belang*” en het opmaken van een gemeentelijk hemelwaterplan.

Met betrekking tot de overdracht van waterlopen van gemeenten naar provincies vraagt de Raad dat de provincies de nodige budgettaire maatregelen treffen om de continuïteit van het beheer te verzekeren.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	24 juni 2013
Naam adviesvrager + functie	Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
Rechtsgrond van de adviesvraag	DABM, art.11.2.1, §2, 1°
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	
Overlegcommissie	Werkcommissie Milieuhygiëne
Vergaderingen: soort + datum	20 augustus en 3 september 2013

Bij de adviesvraag werden volgende documenten toegevoegd:

- De beslissingsfiche van de Vlaamse Regering (VR/2013 2106 DOC.636),
- De Nota aan de leden van de Vlaamse Regering,
- Het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, meer bepaald de wijziging van de classificatie en andere diverse wijzigingen,
- De Memorie van Toelichting,
- Het advies van 7 mei 2013 van de Inspectie van Financiën,
- Het begrotingsakkoord van 14 juni 2013.

Het advies kan ten vroegste in de geplande zitting van 12 september 2013 van de Minaraad vastgesteld worden.

Dossierbeschrijving

- [1] De aanzet voor de wijziging van diverse bepalingen van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen bevindt zich in doorbraak 63 uit het Witboek Interne Staatshervorming¹. Deze doorbraak beoogt een efficiënt beheer en stelt als principe dat voor elke onbevaarbare waterloop moet nagegaan worden welk bestuur beleidsmatig het best is uitgerust om het beheer ervan aan te sturen.

De rangschikking van de onbevaarbare waterlopen in drie categorieën blijft behouden, maar de inschaling wordt herbekeken in samenspraak met de betrokken besturen en diensten en aan de hand van beheergebonden en beleidsgerichte maatstaven. Zo wil men afstemming tussen de vereiste deskundigheid en ervaring en de plaatselijke betrokkenheid en wil men bestaande anomalieën wegwerken.

- [2] In uitvoering van doorbraak 63 werd de inschaling van de onbevaarbare waterlopen in 2011 en 2012 bekeken door de betrokken besturen en diensten. De conclusies werden verwerkt in de mededeling aan de leden van de Vlaamse Regering van 21 december 2012 (VR 2012 2112 MED.0598). Er was gebleken dat maatwerk noodzakelijk is en dat een beperkt aantal noodzakelijke wijzigingen aan de wet op de onbevaarbare waterlopen aangewezen is:

- de verruiming van de criteria voor de klassering van waterlopen,
- de mogelijkheid om waterlopen naar een hogere of lagere categorie over te brengen wanneer daarover een akkoord bestaat tussen de huidige en toekomstige waterbeheerder,
- de gevallen waarin een openbaar onderzoek nodig is te beperken tot die waarin dit een meerwaarde biedt. Zo wordt voorgesteld om het openbaar onderzoek af te schaffen voor:
 - procedures tot wijziging van de categorisering van waterlopen, gezien de minieme impact voor aangelanden, en
 - voor machtigingen, gezien het ontbreken van een meerwaarde daarvan door de integratie van deze machtiging in de stedenbouwkundige vergunning,
- de terminologie van de wet aan te passen zodat overeenstemming bereikt wordt met de bevoegdheidsverdeling door de defederalisering van het waterbeleid en de noodzakelijke aanpassingen voortvloeiend uit de gehanteerde definities in het Gemeente- en Provinciedecreet.

¹ Vlaamse Regering, Witboek Interne Staatshervorming, Brussel, 8 april 2011, (VR 2011 0804 DOC0316), p.139/146.

- [3] Het ontwerp van decreet beoogt efficiëntieverhoging, vereenvoudiging, optimalisatie van de inzet van deskundigheid en ervaring en het behoud van de betrokkenheid van de lokale actoren.

De criteria voor de klassering van waterlopen worden verruimd door in art. 1 van de Wet, in de definitie van "onbevaarbare waterlopen", te verduidelijken dat de waterlopen die via art. 4 en art. 4bis gerangschikt worden als onbevaarbare waterlopen, ook onder die noemer vallen. Tevens wordt een definitie van "kunstmatige waterloop" toegevoegd.

Omwille van de transparantie van die verruiming wordt de rangschikking van de onbevaarbare waterlopen in art. 2 van de Wet beperkt tot de standaardrangschikking. Om kleinere en kunstmatige waterlopen als onbevaarbare waterlopen te rangschikken wordt een vernieuwd art. 4 §1 en een nieuw art. 4bis §1 in de Wet ingevoerd.

De mogelijkheid om onbevaarbare waterlopen naar een hogere of lagere categorie over te brengen worden voorzien in het vernieuwde art. 4 §2 en in het nieuwe art. 4bis §§2 tot 4. Conform paragraaf 2 kan de Vlaamse Regering overgaan tot het verhogen van de categorie op basis van redenen en na een adviesprocedure, zoals in de huidige Wet art. 4, §2 is voorzien. Conform paragraaf 3 kan de Vlaamse Regering de categorie verhogen of verlagen omwille van "*beter, efficiënter en coherenter beheer*" (Memorie van Toelichting) mits het akkoord van de betrokken waterbeheerders.

Om het openbaar onderzoek te beperken tot de gevallen waar het een meerwaarde heeft, wordt een onderscheid gemaakt tussen "*buitengewone werken van verbetering of van wijziging*" en "*geheel of gedeeltelijk afschaffen of er nieuwe aanleggen*" naar aanleiding van buitengewone werken door bijstelling van art. 10 §2 en invoering van art. 10 § 3. Via de invoering van een vernieuwd art. 14 §2, tweede lid is voor buitengewone werken enkel een advies nodig en hoeft geen machtiging meer.

Door de integratie van de machtiging in de stedenbouwkundige vergunning kan het openbaar onderzoek voor machtigingen afgeschaft worden. Met betrekking tot de rangschikking van onbevaarbare waterlopen heeft een openbaar onderzoek enkel nut als niet-gerangschikte waterlopen aan de orde zijn. Enkel voor deze waterlopen moet immers rekening gehouden worden met mogelijke impact voor aangelanden op erfdienstbaarheden. Dit alles leidt tot een veel beperktere lijst van beslissingen die vooraf moeten worden gegaan door een openbaar onderzoek (gewijzigd art. 19).

De doorwerking van de Wet in het werkingsgebied van polders en wateringen blijft geregeld door art. 18. In polders en wateringen is de Wet van toepassing voor waterlopen van de eerste categorie, en hij doet geen afbreuk aan hun reglementen voor de andere waterlopen. Ze kunnen ook het genot van de toepassing van de wet verkrijgen voor de classificering van

de waterlopen in hun werkingsgebied (en de verdeling van de kosten voor de gewone werken). Indien ze het genot verkregen hebben wordt hun advies gevraagd voor de toepassing van art. 4 en art. 4bis §§1, 2 en 4 Voor de toepassing van art. 4bis §3 is hun akkoord nodig.

Terminologische wijzigingen om de Wet in overeenstemming te brengen met recente wetgeving zijn van toepassing voor onder meer het nieuwe Provinciedecreet (wijziging aan art.3, §1, art. 5, art. 8, art. 9, art. 11, art. 13, art. 14, art. 17, art. 18, art. 19), het Gemeentedecreet (art. 19), de Bijzonder wet tot hervorming van de instellingen (wijzigingen aan art. 5, art. 7, art. 8, art. 9, art. 10, art. 11, art. 13, art. 14, art. 16, art. 17, art. 20, art. 21, art. 22), het decreet van 23 maart 2012² (wijziging aan art. 12), het Decreet Algemene Bepalingen inzake milieubeleid (art. 16)

De vernieuwde en nieuwe artikelen zijn inzake terminologie uiteraard ook bijgesteld op basis van de recente wetgeving (art. 4, art. 4bis).

² Decreet tot wijziging van de wet van 5 juli 1956 betreffende de watering, van de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, wat betreft de integratie van toestemmingen en machtigingen in de stedenbouwkundige vergunningverlening en tot wijziging van het decreet van 8 mei 2009 houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen, wat betreft de regeling betreffende de achteruitbouwstrook en de nog niet gereali-seerde rooilijn, B.S. 20 april 2012, p. 24531 e.v.

Aanbevelingen

- [4] De Raad meent dat het ontwerpdecreet effectief kan bijdragen tot efficiëntieverhoging, optimalisatie van de inzet van deskundigheid en ervaring en het behoud van de betrokkenheid van de lokale actoren. De Minaraad stelt niettemin vast dat met dit ontwerpdecreet geenszins wordt verholpen aan één van de fundamentele problemen van het waterbeheer in Vlaanderen, namelijk de versnippering van de bevoegdheden in het waterbeheer en de zogenaamde “verkokering” die de samenwerking binnen en tussen beleidsdomeinen verhindert. Zo is er nood aan integratie en afstemming tussen de verschillende waterbeheerders onderling en gebiedsgerichte integratie afstemming over de beleidsdomeinen heen.

De Minaraad stelde reeds eerder³ vast dat de overheid nog niet in staat is gebleken om, inzake oppervlaktewaterbeheer, de kwaliteits- en kwantiteitsproblemen sluitend te managen, niettegenstaande de veelheid aan instellingen die er zich mee inlaat.

In hetzelfde advies en aansluitend daarbij constateerde de Minaraad dat het Witboek Interne Staatshervorming geen concrete beslissingen of doorbraken bevat inzake waterbeleid, die beantwoorden aan het voorheen gestelde basisopzet, met name het reduceren van het aantal voor een problematiek relevante bevoegdheidsniveaus tot twee, en het zorgen voor voldoende participatie.

De Raad meent dat de voorliggende wijzigingen te beperkt zijn om deze problematiek op te lossen. Er dient ook op gewezen dat bijvoorbeeld de mogelijkheid tot de wijziging van categorie van een onbevaarbare waterloop deze problematiek nog complexer maakt én dat ook de uitvoering complexer wordt op het terrein.

- [5] Het ontwerp van wijzigingsdecreet is zeer omvangrijk met tal van belangrijke en ook kleine wijzigingen. De Inspectie van Financiën merkt op dat een kans gemist lijkt om een eigen Vlaams decreet uit te werken. De Raad vraagt, ook gelet op de in dit advies vermelde bemerkingen, dat onderzocht wordt hoe één integrerend kader inzake waterbeheer en waterbeleid op de sporen kan gezet worden waarin de verschillende wetgevingen worden geïntegreerd, afgestemd en gemoderniseerd. Hiermee zou men meteen een einde kunnen maken aan de versnippering, de verkokering en tegenstrijdigheid op sommige vlakken en meer duidelijkheid verschaffen voor iedereen. Zo is er een duidelijk spanningsveld tussen bv. artikel 6 van de wet onbevaarbare waterlopen omtrent “gewone ruimings-, onderhouds- en

³ Minaraad, Advies van 5 juli 2011 over het Witboek interne staatshervorming (2011|40).

herstellingswerken” en de doelstellingen uit het decreet integraal waterbeleid (artikel 5).

- [6] De Raad verwijst hier ook naar de intentie om het begrip “*private gracht van algemeen belang*” in te voeren in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging via het Verzameldecreet⁴.

De Raad erkent het belang van een goed onderhouden grachtenstelsel in het kader van de kwantiteitsproblematiek. Een meer gericht beheer van het fijnmazige grachtenstelsel is namelijk van belang voor het vasthouden van water en het vermijden van wateroverlast en droogte. De invoering van het begrip “*private gracht van algemeen belang*” kan een instrument zijn dat op het terrein toelaat om op een meer gerichte manier het fijnmazige grachtenstelsel te beheren.

Omdat dezelfde argumenten van toepassing zijn op de publieke oud-geklasseerde waterlopen vraagt de Raad zich af waarom voor deze grachten geen “*gracht van algemeen belang*” wordt ingevoerd.

Er is in het ontwerp van het Verzameldecreet niet bepaald welk statuut wordt gegeven aan deze *grachten van algemeen belang*. Er zijn evenmin criteria vastgelegd die bepalen wanneer grachten het vermelde statuut en de ermee verbonden rechten en plichten kunnen krijgen. Dit kan leiden tot onduidelijkheid op het terrein voor de aangelanden en gebruikers. De Raad vraagt duidelijkheid over dit statuut en over de wijze waarop aangelanden en gebruikers zullen betrokken worden bij de mogelijke overname en de mogelijkheden tot beroep.

Het voorgestelde instrument verhoogt echter de versnippering en het complexe karakter van de regelgeving doordat het begrip wordt opgenomen in een andere wet dan de wet op onbevaarbare waterlopen en een nieuw statuut voor waterlopen wordt gecreëerd.

- [7] Het is voor de Raad ook niet meer duidelijk welke rol de bekkenbesturen nu al of in de toekomst zullen spelen. Volgens art. 27, §2, 8 van het decreet integraal waterbeleid heeft het bekkenbestuur onder meer tot taak: “*het voorstellen van een adequate bevoegdheidsverdeling van de waterwegen en de onbevaarbare waterlopen om een meer geïntegreerd, logisch samenhangend en efficiënter beheer te realiseren*”. In zijn advies over het Witboek (2011|40, zie voetnoot 3) stelde de Raad reeds: “*Omdat het Witboek Interne Staatshervorming zich niet uitspreekt betreffende het integraal waterbeleid, is het niet duidelijk hoe men de inhoud en betekenis moet evalueren van het beleidsvoornemen om [] de indeling en inschaling*

⁴ Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur, artikelen 6 en 7.

van de waterlopen te gaan herbekijken.” Dienaangaande verwezen de Raden naar de taak van het bekkenbestuur in deze.

De Raad stelt vast dat de verschillende mogelijkheden voor herinschaling van onbevaarbare waterlopen werden uitgewerkt in overleg met VVSG en VVP (zie Memorie van Toelichting), zonder dat de bekkenbesturen daarbij betrokken werden, laat staan het initiatief zouden getrokken hebben. De Raad vraagt zich ook af of het niet vermelden van de bekkenbesturen bij Doorbraak 63 van het Witboek en het niet betrekken van de bekkenbesturen bij de herinschaling, wijst op een veranderende visie over de rol van de bekkenbesturen, in vergelijking met die vermeld in het decreet integraal waterbeleid. In elk geval vindt de Minaraad het eigenaardig dat de betrokkenheid van de bekkenbesturen bij de procedure nergens expliciet vermeld wordt.

- [8] De term “algemeen nut” wordt gebruikt en omschreven in het vernieuwde art. 4 §1 van de Wet om de deputatie de bevoegdheid te geven om (kunstmatige) waterlopen te rangschikken enz. Dezelfde term komt ook terug in art. 4bis §§1 en 4 om de Vlaamse Regering toe te laten om de rangschikking van een kunstmatige waterloop in te stellen of op te heffen.

Daartegenover staat art. 4bis §2 waardoor de Vlaamse Regering de categorie van een onbevaarbare waterloop kan verhogen om redenen, waarvan de drie eerste voldoen aan de omschrijving “algemeen nut”. Dit is echter niet vermeld en bovendien is de formulering van de redenen anders dan in het voorstel voor art. 4§1. Bij deze redenen is “opstuwing” vermeld, maar komt dit niet voor bij de redenen van “algemeen nut”. De Raad vraagt zich af of hier geen afstemming wenselijk zou zijn.

- [9] De Raad stelt vast dat de CIW een methodiek uitwerkt voor de opmaak van een gemeentelijk hemelwaterplan⁵. Voor het realiseren van de doelstellingen van een hemelwaterplan is het statuut van waterlopen en grachten belangrijk. Omgekeerd zal het hemelwaterplan impact hebben op het statuut van de waterlopen en grachten. De Raad vraagt afstemming tussen al deze initiatieven.

- [10] In de nota aan de Vlaamse Regering wordt een inschatting gemaakt van de impact op de lokale besturen. Er wordt gesteld dat bij volledige overdracht van alle derde categorie waterlopen de gemeentebesturen ongeveer 26 miljoen euro per jaar zullen besparen op investeringen en onderhoud. De provinciebesturen zullen een meerkost hebben van 2,2 miljoen euro aan personeel. Over de uitgaven aan onderhoud en investeringen door de provincies wordt geen uitspraak gedaan. De Raad vraagt dat de provincies de

⁵ Zie bijvoorbeeld CIW nieuwsbrief - jaargang 10 - nummer 4 - augustus 2013, Basismethodiek voor opstellen hemelwaterplan goedgekeurd

nodige budgettaire maatregelen treffen om voldoende continuïteit te verzekeren inzake onderhoud en investeringen aan waterlopen die worden overgedragen van de gemeente naar de provincie.

Referentielijst

Minaraad, Advies van 5 juli 2011 over het Witboek interne staatshervorming (2011|40).

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 54.298/1
van 14 november 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de wet van
28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen,
meer bepaald de wijziging van de classificatie en andere diverse
bepalingen’

Op 15 oktober 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, meer bepaald de wijziging van de classificatie en andere diverse bepalingen’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 7 november 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 14 november 2013.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe diverse wijzigingen aan te brengen in de wet van 28 december 1967 ‘betreffende de onbevaarbare waterlopen’. De voornaamste wijzigingen hebben betrekking op de inschaling van de onbevaarbare waterlopen in categorieën. Die inschaling wordt aangepast teneinde te komen tot een efficiënter beheer van de waterlopen dat is gesteund op een combinatie van ervaring, deskundigheid en plaatselijke betrokkenheid. Bovendien een aantal andere inhoudelijke wijzigingen, zoals onder meer die betreffende het openbaar onderzoek, bevat het ontwerp voor het overige een groot aantal wijzigingen van terminologische en technische aard.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

2. Ter wille van de duidelijkheid vervange men in het ontworpen artikel 2, tweede lid, 3, van de wet van 28 december 1967, de woorden “zolang ze de grens niet hebben bereikt” door de woorden “tot ze de grens hebben bereikt”.

Artikel 4

3. In artikel 4, 2°, van het ontwerp moet worden geschreven “... worden de woorden ‘Minister van Landbouw de gouverneur’ vervangen door ...”.

Artikel 6

4. In het ontworpen artikel 4*bis* van de wet van 28 december 1967 wordt nu eens melding gemaakt van de “provincie” (ontworpen artikel 4*bis*, § 1, tweede lid, en § 3, 1° en 2°), dan weer van de “deputatie van de provincie” (ontworpen artikel 4*bis*, § 2, tweede lid). Aan de gemachtigde werd gevraagd of met dergelijke terminologische differentiatie ook een inhoudelijk verschil overeenstemt. De gemachtigde verduidelijkte in dat verband:

“De verwijzing naar ‘deputatie van de provincie’ in artikel 6, § 2, tweede lid mag vervangen worden door ‘de provincie’.

In de nieuwe regeling wordt overal verwezen naar het betrokken bestuursniveau ‘gemeente’ of ‘provincie’, behalve daar waar in de huidige wet ‘gouverneur’ staat: daar komt in de nieuwe versie ‘deputatie van de provincie’ te staan. Met de aanduiding van het bestuursniveau is het de bedoeling dat het juiste orgaan bepaald wordt door het Gemeente- of Provinciedecreet. Met de aanduiding van de deputatie van de provincie wordt een toegewezen bevoegdheid gecreëerd voor de regeling inzake onbevaarbare waterlopen.”

De door de gemachtigde verstrekte uitleg kan worden bijgetreden in de mate deze erop neerkomt dat voor inhoudelijk identieke begrippen eenzelfde terminologie zal worden gebruikt.

Wat specifiek de door de gemachtigde gegeven verduidelijking met betrekking tot het gebruik van de woorden “deputatie van de provincie” betreft, mag er van worden uitgegaan dat bij decreet wel degelijk bevoegdheden kunnen worden voorbehouden aan de deputatie van een provincie.¹ Dergelijke toewijzing dient dan wel op een uniforme en consistente wijze doorheen de tekst van het ontwerp te worden doorgevoerd, teneinde te voorkomen dat er later discussie ontstaat over welk orgaan van de provincie bevoegd is voor een welbepaalde handeling. De vraag rijst overigens of de ontworpen regeling niet aan duidelijkheid en transparantie zou winnen door de aan de deputatie op het vlak van de onbevaarbare waterlopen toegewezen bevoegdheid in te schrijven in de organieke bepalingen betreffende de provincies² waarbij in de wet van 28 december 1967 dan zou kunnen worden volstaan met een verwijzing naar de “provincie”.

5. Het is niet duidelijk wat de woorden “ter zake bevoegde”, in het ontworpen artikel 4bis, § 2, tweede lid, precies toevoegen aan het betrokken lid. Tenzij aan het gebruik van die woorden een bijzondere bedoeling ten grondslag ligt, worden deze best weggelaten.

Artikel 14

6. In artikel 14 van het ontwerp wordt, zoals het geval is in nog een aantal andere bepalingen van het ontwerp, aan de Vlaamse Milieumaatschappij de bevoegdheid verleend om een individuele beslissing te nemen, zijnde *in casu* de beslissing om “een deel van de kosten ten laste [te] leggen van de provinciën, de gemeenten, de openbare instellingen of zelfs van de particulieren die uit bedoelde werken voordeel halen of deze werken noodzakelijk hebben gemaakt”.

Een dergelijke delegatie aan een publieke rechtspersoon door de decreetgever is toegestaan mits evenwel de grenzen van deze bevoegdheidsopdracht duidelijk worden aangegeven, bij voorkeur door concreet te vermelden in welke omstandigheden van de opgedragen bevoegdheid gebruik mag worden gemaakt, door de nodige criteria te bepalen waardoor de publieke rechtspersoon zich bij het uitoefenen van de gedelegeerde bevoegdheid zal moeten laten leiden, en door de doeleinden te bepalen waarvoor die bevoegdheid mag worden gebruikt.

In artikel 13, tweede lid, van de wet van 28 december 1967, zoals het door artikel 14 van het ontwerp wordt gewijzigd, wordt evenwel geen duidelijkheid geschapen over de criteria aan de hand waarvan de Vlaamse Milieumaatschappij over het ten laste leggen van de kosten kan beslissen. De tekst van het ontwerp zou daarom best dergelijke criteria aanreiken en daartoe worden aangevuld.

¹ Zie artikel 57, § 3, 7°, van het Provinciedecreet van 9 december 2005.

² In bijvoorbeeld het voornoemde artikel 57 van het Provinciedecreet.

Artikel 16

7. De wijze waarop het ontworpen artikel 16, 1°, van de wet van 28 december 1967 is geformuleerd, is niet bevorderlijk voor de rechtszekerheid. Aan de gemachtigde is gevraagd welke bedoeling aan die bepaling ten grondslag ligt. Hij antwoordde:

“Het Vlaamse Gewest is niet langer eigenaar of vermoede eigenaar van beddingen van waterlopen van eerste categorie. Deze werden via artikel 34 van het decreet van 7 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, tot aanvulling ervan met een titel Agentschappen en tot wijziging van diverse andere wetten en decreten, allen overgedragen aan de Vlaamse Milieumaatschappij.

Op basis hiervan zou men de verwijzing naar het Vlaamse Gewest kunnen weglaten. Er werd voor gekozen om dat niet te doen, omdat er heel wat beddingen van onbevaarbare waterlopen eerste categorie volgens de kadastrale gegevens nog op naam van het Vlaamse Gewest staan. De verwijzing naar artikel 34 van het decreet van 7 mei 2004 heeft tot doel deze weinig gekende regeling onder de aandacht te brengen bij instrumenterende ambtenaren die geconfronteerd worden met een dossier waarbij onbevaarbare waterlopen betrokken zijn. Wanneer men dit enkel opneemt in de memorie van toelichting, blijft men voor dergelijke dossiers de verkeerde administratie contacteren waar de personeelsleden ook niet altijd weten wie dan wel eigenaar is. Dit wordt uiteengezet in de memorie van toelichting bij het te wijzigen artikel.”

Deze verduidelijking ten spijt moet worden opgemerkt dat de vermelding van het Vlaamse Gewest in het ontworpen artikel 16, 1°, niet past in het bestaande regelgevende kader, zoals dat voortvloeit uit artikel 34 van het decreet van 7 mei 2004, waarnaar in de ontworpen bepaling wordt verwezen. Om die reden komt dergelijke vermelding als verwarrend over. Het zou dan ook aanbeveling verdienen dat desnoods in de memorie van toelichting een meer uitgebreide commentaar zou worden gegeven bij de ontworpen bepaling, maar dat de tekst van de ontworpen bepaling beperkt zou blijven tot wat volgt:

“de Vlaamse Milieumaatschappij voor waterlopen van categorie 1 met toepassing van artikel 34 van het decreet van 7 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, tot aanvulling ervan met een titel Agentschappen en tot wijziging van diverse andere wetten en decreten;”.

Artikel 17

8. Uit artikel 17, 1°, van het ontwerp volgt dat de Vlaamse Milieumaatschappij kan beslissen dat de oevers zullen ontdaan worden van produkten die voortkomen van ruimsingswerken. Gevraagd naar de criteria op grond waarvan de Vlaamse Milieumaatschappij tot de betrokken beslissing kan komen (zie opmerking *sub* 6), verduidelijkte de gemachtigde:

“Op ruiming is zowel de afvalstoffen of materialenregelgeving van toepassing, als de natuurbehoudsregelgeving. Het Materialendecreet en het VLAREMA regelt welke de samenstelling moet zijn van het slib opdat het op de oever mag worden achtergelaten als bodem. Het Decreet Natuurbehoud en zijn diverse uitvoeringsbesluiten regelt wanneer het achterlaten van slib een vegetatiewijziging inhoudt die onderworpen is aan een vergunning en of die wijziging wel kan toegestaan worden, wat afhankelijk is van de

ruimtelijke bestemming van het gebied, het feit of de loop deel uitmaakt van het Vlaams Ecologisch Netwerk,...”.

Uit het door de gemachtigde verstrekte antwoord valt af te leiden dat de Vlaamse Milieumaatschappij bij het nemen van haar beslissing de decretaal en reglementair vastgestelde criteria dient in acht te nemen. In die zin begrepen kan de betrokken bevoegdheidsdelegatie als voldoende afgebakend worden beschouwd.

Artikel 19

9. In het ontworpen artikel 19, eerste lid, van de wet van 28 december 1967 vervangen men het woord “zijn” door het woord “worden” en schrijve men “artikelen 13, eerste lid, en 18, § 1, tweede lid” in plaats van “artikel 13 en 18”.

10. Het “verhaal” waarvan melding wordt gemaakt in het ontworpen artikel 19, tweede en derde lid, is, zoals ook uit de memorie van toelichting blijkt en door de gemachtigde is bevestigd, bedoeld als een georganiseerd administratief beroep. Het woord “verhaal” wordt dan ook telkens best vervangen door het woord “beroep”.

11. Ondervraagd over de draagwijdte van de zinsnede “de bekendmaking ervan via de administratieve weg”, in het ontworpen artikel 19, derde lid, antwoordde de gemachtigde:

“De bekendmaking via de administratieve weg is overgenomen uit de bestaande wettekst en slaat op alle andere manieren van bekendmaking van een beslissing, zoals bedoeld in het eerste lid, dan het versturen van een brief.

Er is immers voor het nemen van de beslissingen bedoeld in het eerste lid niets bijzonders voorzien rond de bekendmaking ervan. Het zijn geen beslissingen van regelgevende aard die gepubliceerd worden in het Bestuursmemoriaal bijvoorbeeld. Er is evenmin voorzien in aanplakking van de genomen beslissingen. De bestaande praktijk is dat enkel wie bijvoorbeeld een machtiging aanvraagt of wie gevat wordt door een beslissing om mee te betalen in werken, ingelicht worden via het toesturen van de beslissing. Omdat de kring van natuurlijk en rechtspersonen die beroep kunnen instellen, ruimer is, maar vermeden moet worden dat deze personen nog jarenlang na de beslissing een beroep kunnen indienen, wordt bij ontvangst van een beroep nagegaan op welk moment de beroepindiener op de hoogte kon zijn: ze informeerden bijvoorbeeld op de betrokken dienst van de provincie of de beslissing werd toch aangeplakt op de plaats waar de gemeentelijke berichten uithangen. In de praktijk stelt dit weinig problemen, de meeste beroepen zijn afkomstig van burgers die een machtiging vroegen en die niet kregen of tegen voor hen ongunstige voorwaarden, en dus de beslissing via de post ontvingen. In de overige gevallen vragen belanghebbenden een kopie van de beslissing aan het betrokken bestuur, zodat ook daar een datum kan worden bepaald waarop de beslissing aan hen bekendgemaakt wordt via mail, post of fax.”

Uit het aangehaalde antwoord blijkt dat de woorden “de bekendmaking ervan via de administratieve weg” in ruime zin moeten worden begrepen. Het zou derhalve duidelijker zijn en meer in overeenstemming met de bedoeling van de steller van het ontwerp om in de plaats van die woorden te schrijven “nadat deze er op een andere manier kennis van heeft genomen”.

12. In tegenstelling tot wat het geval is in het ontworpen artikel 19, eerste lid, lijkt het ontworpen artikel 19, vierde lid, de indruk te wekken dat er alsnog een onderzoek *de commodo et incommodo* dient plaats te vinden voor de machtigingen vermeld in de artikelen 12 en 14 van de wet. Hieromtrent om nadere toelichting gevraagd, antwoordde de gemachtigde:

“Het is de bedoeling dat beslissingen zoals bedoeld in artikel 12 en 14 niet langer aan een onderzoek *de commodo et incommodo* onderworpen worden. Bijna al deze beslissingen slaan op handelingen die een stedenbouwkundige vergunning noodzaken en in die vergunningsregeling is eveneens voorzien in een openbaar onderzoek. Het is efficiënter om slechts één onderzoek te organiseren. Handelingen die een machtiging vereisen maar niet gepaard gaan met vergunningplichtige bouwwerken zijn zeer schaars en van minder belang voor het waterbeheer, zodat het organiseren van een onderzoek *de commodo et incommodo* niet verantwoord is.

Het vierde lid van artikel 19 zou kunnen geherformuleerd worden als volgt: “Als de machtiging, vermeld in artikel 12 en 14, wordt geïntegreerd in de stedenbouwkundige vergunning vervallen de verhaalmogelijkheden, vermeld in het tweede en derde lid.”

Met het door de gemachtigde geformuleerde tekstvoorstel voor het ontworpen artikel 19, vierde lid, kan worden ingestemd, met dien verstande dat erin de woorden “vervallen de verhaalmogelijkheden” best worden vervangen door de woorden “vervalt de beroepsmogelijkheid” (zie opmerking *sub* 10).

Artikel 21

13. Artikel 21 van het ontwerp strekt ertoe artikel 22 van de wet van 28 december 1967 aan te passen. Ook de term “Rijk”, die in het laatstgenoemde artikel voorkomt, zou evenwel moeten worden aangepast en vervangen worden door bijvoorbeeld de woorden “Vlaamse overheid”.

Artikel 23

14. In artikel 23 van het ontwerp schrijve men “met toepassing van artikel 2.3 of artikel 4, eerste lid, 1” in plaats van “met toepassing van artikel 2 3 of artikel 4.1”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingsbepalingen

Art. 2. In artikel 1 van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 1 wordt de volgende zin toegevoegd:

“Waterlopen, geclassificeerd met toepassing van artikel 4 en artikel 4bis, worden geacht deel uit te maken van de onbevaarbare waterlopen;”;

2° er wordt een punt 3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3. kunstmatige waterloop: een door de mens gegraven waterloop die gezien zijn functie ingedeeld wordt bij de onbevaarbare waterlopen;”.

Art. 3. In artikel 2, tweede lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij het decreet van 21 april 1983, wordt punt 3 vervangen door wat volgt:

“3. in de derde categorie: de onbevaarbare waterlopen of gedeelten ervan, stroomafwaarts van het punt waarop hun waterbekken ten minste 100 hectare bedraagt, tot ze de grens hebben bereikt van de gemeente waar die oorsprong zich bevindt of tot ze uitmonden, hetzij in bevaarbare waterlopen, hetzij in onbevaarbare waterlopen van de eerste of van de tweede categorie;”.

Art. 4. In artikel 3 van dezelfde wet, gewijzigd bij het decreet van 21 april 1983, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De deputatie van de provincie op het grondgebied waarvan het waterbekken van een onbevaarbare waterloop 100 hectare bedraagt, bepaalt zijn oorsprong met toepassing van artikel 2, tweede lid, 3.”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “minister van Landbouw de gouverneur” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering de deputatie”;

3° in paragraaf 2 wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Art. 5. Artikel 4 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4. §1. De deputatie kan, om redenen van algemeen nut, elke kunstmatige waterloop waarvan het waterbekken geen 100 hectare bedraagt, alsook waterlopen of delen van waterlopen waarvan het waterbekken geen 100 hectare bedraagt, bij de onbevaarbare waterlopen rangschikken, er de rangschikking bij de tweede of derde categorie van bepalen en er het punt van oorsprong van bepalen.

De deputatie kan een onbevaarbare waterloop of een deel van een waterloop in de tweede categorie rangschikken als het afwaartse traject van de te rangschikken waterloop of van een deel van een waterloop al tot de tweede of de eerste categorie behoort.

Als redenen van algemeen nut kunnen in aanmerking worden genomen:

- 1° abnormale verzwaring van het debiet;
- 2° verontreiniging door lozingen van afvalwater;
- 3° de noodzaak tot structureel onderhoud door een openbaar bestuur.

De deputatie wint vooraf het advies in van de gemeente op het grondgebied waarvan de waterloop, vermeld in het eerste lid, ligt. Als geen advies wordt verleend binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§2. De deputatie kan gerangschikte waterlopen van de tweede of de derde categorie de rangschikking als onbevaarbare waterloop ontnemen als die rangschikking haar algemeen nut verliest.

De deputatie wint vooraf het advies in van de gemeente op het grondgebied waarvan de waterloop, vermeld in het eerste lid, ligt. Als geen advies wordt verleend binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.”.

Art. 6. In dezelfde wet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 maart 2012, wordt een artikel 4bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4bis. §1. De Vlaamse Regering kan om redenen van algemeen nut elke kunstmatige waterloop, waarvan het waterbekken groter is dan 100 hectare, bij de onbevaarbare waterlopen rangschikken, er de categorie van bepalen en er het punt van oorsprong van bepalen.

De Vlaamse Regering wint vooraf het advies in van de gemeente op het grondgebied waarvan de waterloop ligt. Als een rangschikking in de eerste of de tweede categorie wordt overwogen, wint de Vlaamse Regering vooraf ook het advies in van respectievelijk de Vlaamse Milieumaatschappij of de deputatie van de provincie.

Als geen advies wordt verleend binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§2. De Vlaamse Regering kan onbevaarbare waterlopen van de derde of van de tweede categorie bij een hogere categorie rangschikken:

- 1° als het debiet van die waterlopen abnormaal verzwaaard wordt door lozing van riool- of industriewater;
- 2° als het water van die waterlopen op abnormale wijze verontreinigd is door afvalwater;
- 3° als het water van die waterlopen een opstuwning ondergaat ten gevolge van een stuw of een vaste hindernis;
- 4° als de helling of de ligging ervan het onderhoud abnormaal duur maakt.

De Vlaamse Regering wint vooraf het advies in van de ter zake bevoegde deputatie van de provincie en van de gemeente op het grondgebied waarvan de waterloop ligt. Als een rangschikking in de eerste categorie wordt overwogen, wint de Vlaamse Regering vooraf ook het advies in van de Vlaamse Milieumaatschappij.

Als geen advies wordt verleend binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§3. De Vlaamse Regering kan onbevaarbare waterlopen in een hogere of lagere categorie rangschikken na akkoord van:

- 1° de betrokken deputatie van de provincie en de Vlaamse Milieumaatschappij als het gaat om wijzigingen tussen de eerste en de tweede categorie. De gemeente op het grondgebied waarvan de onbevaarbare waterloop ligt, wordt altijd om advies gevraagd. Als de gemeente niet binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag advies verleent, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan;
- 2° de betrokken gemeente en de betrokken deputatie van de provincie als het gaat om wijzigingen tussen de tweede en de derde categorie;
- 3° de betrokken gemeente en de Vlaamse Milieumaatschappij als het gaat om wijzigingen tussen de eerste en de derde categorie.

§4. De Vlaamse Regering kan kunstmatige waterlopen die gerangschikt zijn met toepassing van paragraaf 1, de rangschikking als onbevaarbare waterloop ontnemen als die rangschikking haar algemeen nut verliest.”.

Art. 7. In artikel 5 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “bestendige deputaties van de provinciale raden” vervangen door het woord “deputaties” en worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;
- 2° in het tweede lid worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;
- 3° in het tweede lid wordt het woord “Hij” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”;
- 4° in het derde lid worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering” en wordt het woord “hij” telkens vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering”.

Art. 8. In artikel 7 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt het woord “Staat” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij” en worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;
- 2° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Art. 9. In artikel 8, tweede lid, van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “Minister van Landbouw” worden vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;
- 2° de woorden “bestendige deputatie” worden vervangen door het woord “deputatie”.

Art. 10. In artikel 9, tweede lid, van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “Minister van Landbouw” worden vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij”;
- 2° de woorden “bestendige deputatie” worden vervangen door het woord “deputatie”.

Art. 11. In artikel 10 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 juli 1970, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2 worden de woorden “de Staat” vervangen door de woorden “het Vlaamse Gewest”;
- 2° in paragraaf 2 wordt de zinsnede “, zulke waterlopen afschaffen of er nieuwe aanleggen” opgeheven;
- 3° er wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Particulieren, polders, wateringen, openbare instellingen, gemeenten, provincies en het Vlaamse Gewest kunnen, in voorkomend geval, met inachtneming van de wettelijke bepalingen over de onteigening ten algemenen nutte en onder de voorwaarden, vermeld in deze wet, naar aanleiding van buitengewone werken onbevaarbare waterlopen geheel of gedeeltelijk afschaffen of er nieuwe aanleggen.”.

Art. 12. In artikel 11 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 1 wordt het woord “Staat” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij” en worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;
- 2° in punt 2 worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie” en worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”;
- 3° in punt 3 worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”.

Art. 13. In artikel 12, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 juli 1970, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in punt 1 worden de woorden “Koning op voordracht van de Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij”;
- 2° in punt 2 worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”.

Art. 14. In artikel 13, tweede lid, van dezelfde wet worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij” en worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”.

Art. 15. In artikel 14 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 juli 1970 en het decreet van 23 maart 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste lid, 1, worden de woorden “Koning op voorstel van de Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij”;
- 2° in paragraaf 1, eerste lid, 2, worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”;
- 3° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”;
- 4° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering” en worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”;
- 5° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “De Staat” vervangen door de woorden “Het Vlaamse Gewest”;
- 6° in paragraaf 2 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Dergelijke werken die uitgevoerd worden door andere instellingen dan de Vlaamse Milieumaatschappij, behoeven gunstig advies van de Vlaamse Milieumaatschappij wat betreft de waterlopen van de eerste categorie en advies van de bevoegde deputatie van de provincie wat betreft de andere waterlopen.”.

Art. 16. In artikel 16 van dezelfde wet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De bedding van een onbevaarbare waterloop wordt geacht toe te behoren aan:

- 1° de Vlaamse Milieumaatschappij met toepassing van artikel 34 van het decreet van 7 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, tot aanvulling ervan met een titel Agentschappen en tot wijziging van diverse andere wetten en decreten na de inwerkingtreding van artikel 34 van het voormelde decreet op 1 april 2006 indien het een waterloop eerste categorie betreft;
- 2° de provincie die belast is met de ruimings-, onderhouds- en herstellingswerken indien het een waterloop van de tweede categorie betreft;
- 3° aan de gemeente die belast is met de ruimings-, onderhouds- en herstellingswerken indien het een waterloop van de derde categorie betreft.”.

Art. 17. In artikel 17, §2, van dezelfde wet, gewijzigd bij de decreten van 21 april 1983 en 18 juli 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid worden de woorden “Minister van Landbouw” vervangen door de woorden “Vlaamse Milieumaatschappij” en worden de woorden “bestendige deputatie” vervangen door het woord “deputatie”;
- 2° in het derde lid worden de woorden “het Gewest” vervangen door de woorden “de Vlaamse Milieumaatschappij”.

Art. 18. Artikel 18 van dezelfde wet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 18. §1. Deze wet is van toepassing in de polders en de wateringen wat betreft de waterlopen van de eerste categorie. Zij doet geen afbreuk aan de reglementen van die besturen wat de andere waterlopen betreft.

Die besturen kunnen evenwel, op hun verzoek, van de deputatie van de provincie het genot van de toepassing van deze wet verkrijgen wat betreft de classificering van de op hun gebied gelegen waterlopen en de verdeling van de kosten voor de gewone werken.

§2. Als die besturen het genot van de toepassing van deze wet verkregen hebben wat betreft de rangschikking van de waterlopen die op hun gebied liggen, en de verdeling van de kosten voor de gewone werken, wint de deputatie hun advies in met toepassing van artikel 4 en wint de Vlaamse Regering hun advies in met toepassing van artikel 4bis, §1, §2 en §4.

Als geen advies wordt verleend binnen zestig dagen na de ontvangst van de adviesvraag, mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

§3. Voor de toepassing van artikel 4bis, §3, 1° tot en met 3°, is het akkoord nodig van die besturen voor het traject van de onbevaarbare waterloop in kwestie die in hun werkingsgebied ligt.”.

Art. 19. Artikel 19 van dezelfde wet, gewijzigd bij het decreet van 23 maart 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 19. De beslissingen die genomen worden met toepassing van artikel 3, §1, artikel 4, §1 en §2, artikel 4bis, §1 en §4, artikel 10, §3, artikel 13, eerste lid, en 18, §1, tweede lid, worden voorafgegaan door een onderzoek de commodo et incommodo in de betrokken gemeenten.

Naast het bestuurlijk toezicht, uitgeoefend op de provincie conform artikel 241 tot en met 253 van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en op de gemeente conform artikel 248 tot en met 264 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, kan beroep bij de Vlaamse Regering ingesteld worden tegen de beslissingen die genomen zijn met toepassing van artikel 3, §1, artikel 4, 8, 9, 11, 12, 13, 14 en 18.

Dat beroep moet ingesteld worden binnen zestig dagen vanaf de derde dag nadat de bestreden beslissing naar hen is gestuurd of nadat deze er op een andere manier kennis van heeft genomen:

- 1° door het college van burgemeester en schepenen;
- 2° door de belanghebbende publiek- of privaatrechtelijke personen.

Als de machtiging, vermeld in artikel 12 en 14, wordt geïntegreerd in de stedenbouwkundige vergunning, is het onderzoek de commodo et incommodo, vermeld in het eerste lid, niet vereist en vervallen de beroepsmogelijkheden, vermeld in het tweede en derde lid.”.

Art. 20. In artikel 21 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “De Koning” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”;
- 2° in het tweede lid wordt het woord “Hij” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”;

3° in het derde lid wordt het woord “Hij” vervangen door de woorden “De Vlaamse Regering”.

Art. 21. In artikel 22 van dezelfde wet worden de woorden “Minister van Landbouw en door de Minister van Openbare Werken” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering” en de woorden “ambtenaren van het Rijk” door “personeelsleden van de Vlaamse overheid”.

Art. 22. In artikel 23, §2, van dezelfde wet wordt het woord “Koning” vervangen door de woorden “Vlaamse Regering”.

Hoofdstuk 3. Slotbepaling

Art. 23. De waterlopen waarvan het waterbekken niet ten minste 100 hectare bedraagt en de kunstmatige waterlopen die voor de inwerkingtreding van dit decreet met toepassing van artikel 2.3 of artikel 4.1 van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, zoals ze van kracht waren voor de inwerkingtreding van dit decreet, geklasseerd werden, behouden hun klassering bij de inwerkingtreding van dit decreet.

Brussel, 29 november 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE